

Η Κεντρική βιβλιοθήκη του ΕΜΠ

των Ε. Βαλιάδου και Ι. Στεφάνου

Αυτό το άρθρο έχει σκοπό την ενημέρωση της Πολυτεχνειακής κοινότητας ως προς το θέμα της δημιουργίας της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος.

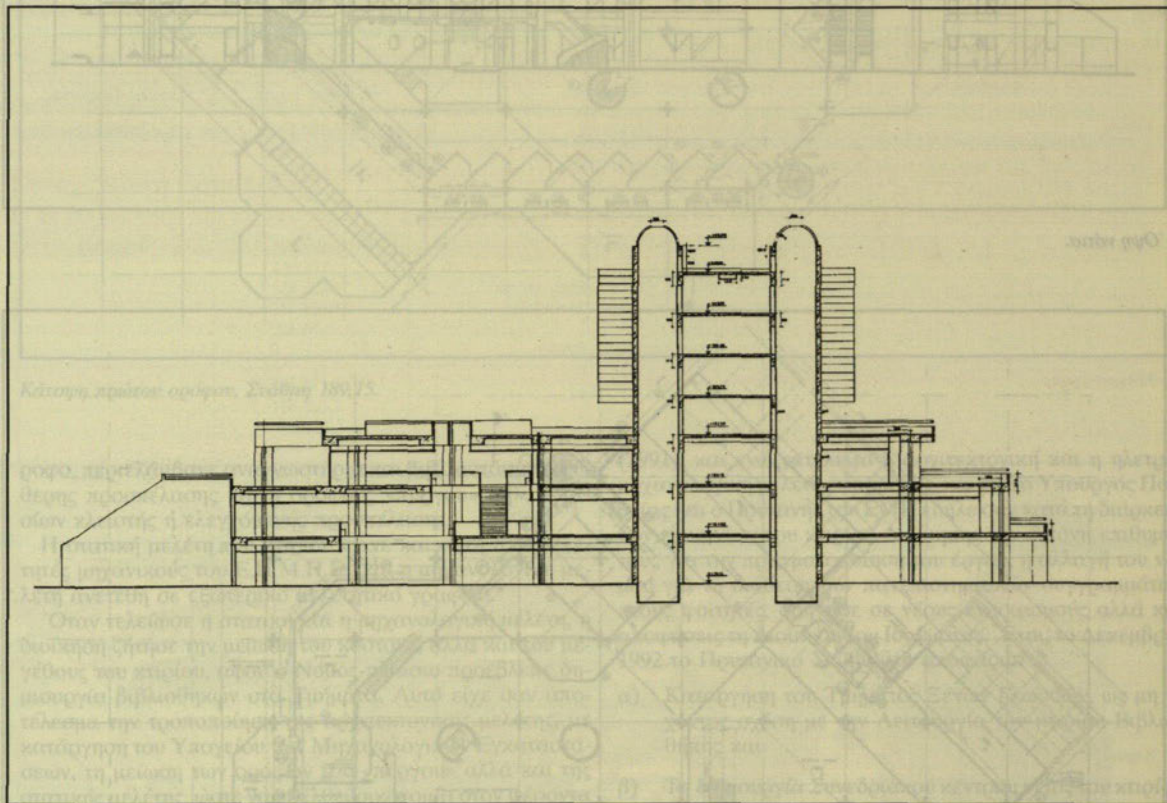
Ιστορικό.

Η μελέτη του κτιρίου Κεντρικής Βιβλιοθήκης είχε ξεκινήσει από πολύ παλιά και συγκεκριμένα πριν από την δεκαετία του '70. Ο αείμνηστος Καθηγητής Μιχαηλίδης, που διηύθυνε τότε τις εργασίες, είχε επιμείνει στην δημιουργία ενός κτιρίου, συμβόλου γνώσης για το Ίδρυμα. Το Γραφείο Με-

στική σύνθεση της Πολυτεχνειούπολης. Το κτίριο είχε χωρητικότητα 700.000 τόμων βιβλίων και 1500 θέσεις αναγνώστών.

Βρεθήκαμε τότε, ή ίσως νομίσσαμε, πολύ κοντά στην υλοποίηση του έργου. Με την μεταπολίτευση, σε ένα ρεαλιστικότερο πνεύμα οικονομίας και με τη γενικότερη αλλαγή των προγραμμάτων της Πολυτεχνειούπολης, η Βιβλιοθήκη περιορίστηκε προγραμματικά στους 400.000 τόμους βιβλίων και 750 αναγνώστες.

Η μελέτη ξεκίνησε εκ νέου. Εκτός από την αλληλογραφία

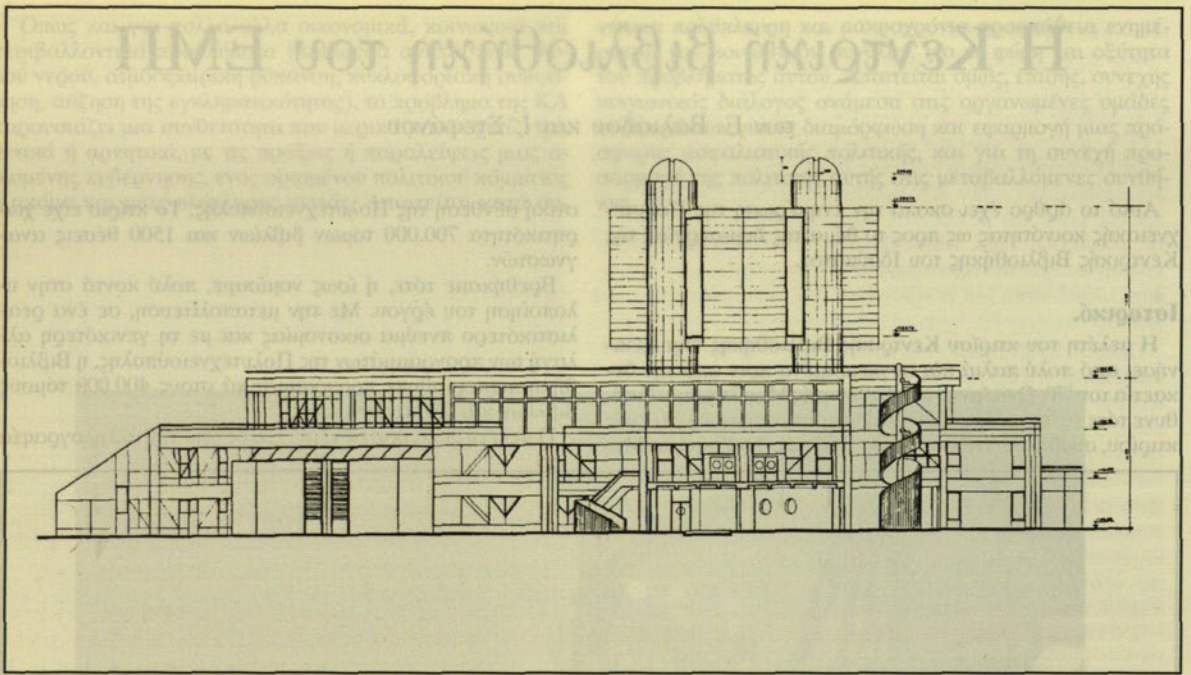
Τομή κτιρίου Βιβλιοθήκης ΕΜΠ.

λέτης της Πολυτεχνειούπολης ανέλαβε το 1970 την εκπόνηση της αρχιτεκτονικής μελέτης της Βιβλιοθήκης και τα επόμενα χρόνια πολλοί ίσως θυμούνται την έκθεση των σχεδίων του νέου κτιρίου στους χώρους της Βιβλιοθήκης του ΕΜΠ Πατησίων. Η μελέτη τότε, προέβλεπε ένα υψηλό κτίριο 16 ορόφων με 4όροφο κτίριο βάσης και 12όροφο πύργο βιβλιοστασίων που θα σηματοδοτούσε την όλη κατασκευα-

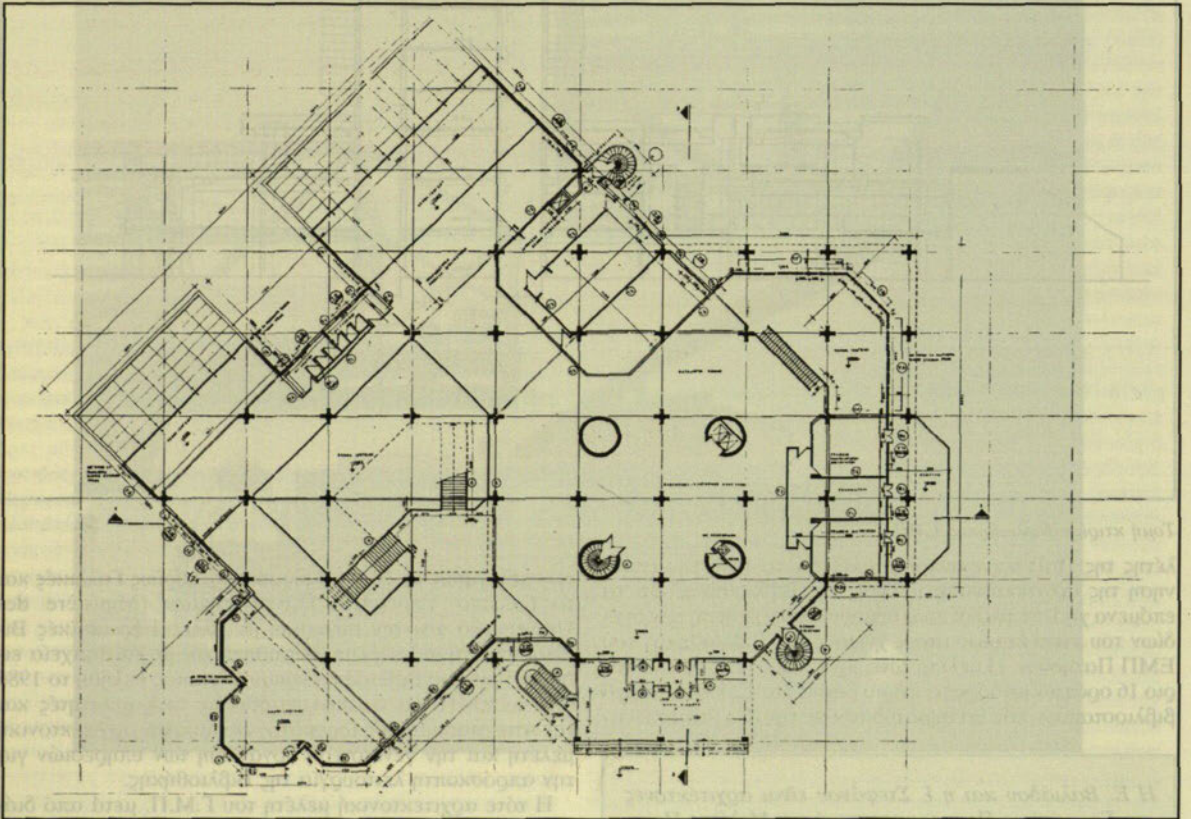
των μελετητών με ξένες Βιβλιοθήκες, κυρίως Γαλλικές και το Γαλλικό Υπουργείο Πανεπιστημίων (Ministère des Universités) και την σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές Βιβλιοθήκες, η μελέτη εμπλουτίστηκε και με τα στοιχεία ειδικού Άγγλου Βιβλιοθηκονόμου, ο οποίος εκλήθη το 1986 από το ΕΜΠ για να συνεργασθεί με τους μελετητές και την τότε Διοίκηση του Ιδρύματος ως προς την αρχιτεκτονική μελέτη και την γενικότερη οργάνωση των υπηρεσιών για την απρόσκοπτη λειτουργία της Βιβλιοθήκης.

Η τότε αρχιτεκτονική μελέτη του Γ.Μ.Π. μετά από διάφορες συζητήσεις και συνεργασίες με τις αρμόδιες Επιτροπές του Ιδρύματος, διαμορφώθηκε σε 12όροφο συνολικά κτίριο. Το κτίριο βάσης, 4όροφο στην αρχή και μετά 3ό-

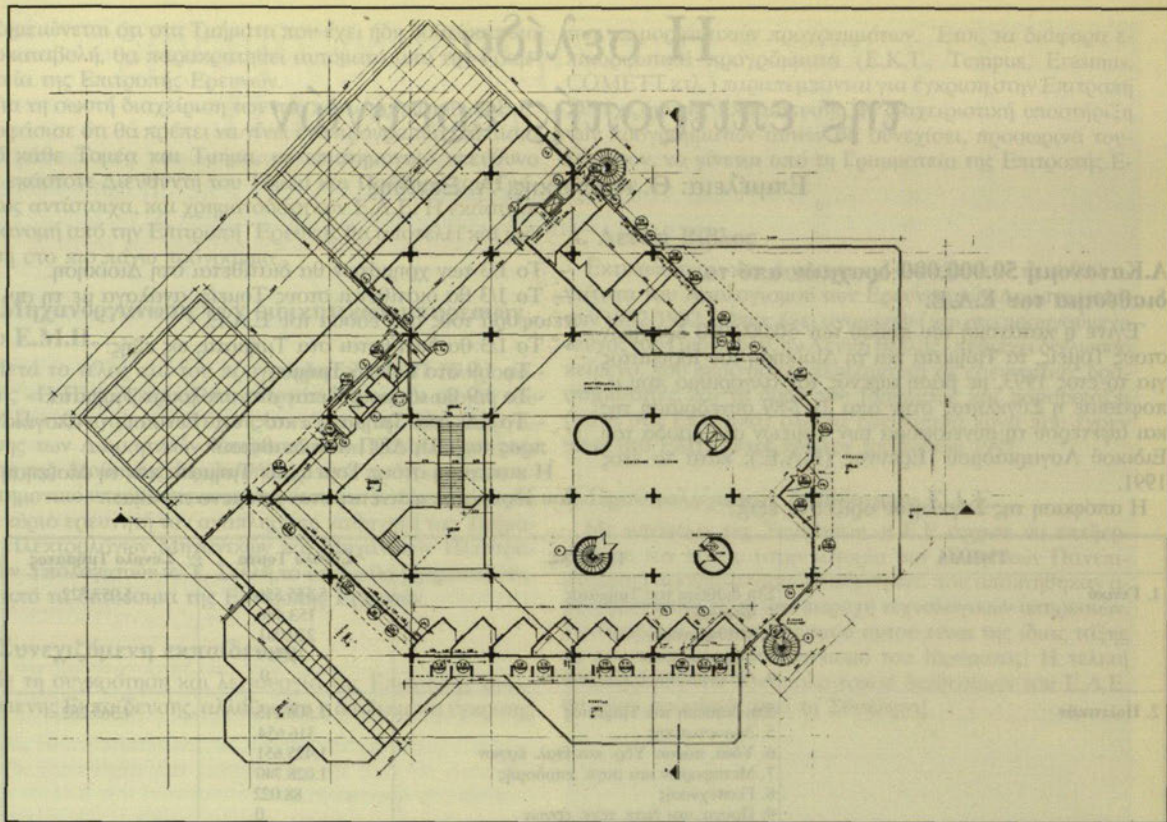
Η Ε. Βαλιάδου και η Ι. Στεφάνου είναι αρχιτέκτονες στο Εργαστήριο Προγραμματισμού και Μελέτης Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων (Ε.Π.Μ.Π.Ε.) του ΕΜΠ.

Όψη νότια.

Κάτοψη εισόδου, Στάθμη 184.

Κάτοψη πρώτου ορόφου, Στάθμη 189,15.

ροφο, περιελάμβανε αναγνωστήρια και βιβλιοστάσια ελεύθερης προοπτικής και 8 ορόφους «πύργου» βιβλιοστασίων κλειστής ή ελεγχόμενης προοπτικής.

Η στατική μελέτη του κτιρίου έγινε και αυτή από μελετητές μηχανικούς του Ε.Π.Μ.Π.Ε., και η μηχανολογική μελέτη ανετέθη σε εξωτερικό μελετητικό γραφείο.

Όταν τελείωσε η στατική και η μηχανολογική μελέτη, η διοίκηση ζήτησε την μείωση του κόστους, αλλά και του μεγέθους του κτιρίου, αφού ο Νόμος-πλαίσιο προέβλεπε δημιουργία βιβλιοθηκών στα Τμήματα. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την τροποποίηση της αρχιτεκτονικής μελέτης, με κατάργηση του Υπογείου των Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, τη μείωση των ορόφων του «πύργου» αλλά και της στατικής μελέτης, ώστε να επέλθει οικονομία στον φέροντα οργανισμό οπλισμένου σκυροδέματος. Επί πλέον, αποφασίστηκε τροποποίηση της αρχιτεκτονικής μελέτης, ώστε να μειωθεί το μέγεθος αυτής καθ' αυτής της Βιβλιοθήκης χρησιμοποιώντας μέρος του χώρου της για τη δημιουργία Πινακοθήκης του Ιδρύματος αλλά και για το Κέντρο Ξένων Γλωσσών.

Το Ε.Π.Μ.Π.Ε. ανέλαβε την τροποποίηση της αρχιτεκτονικής, της στατικής, και της μηχανολογικής μελέτης σύμφωνα με τα νέα προγραμματικά στοιχεία. Η νέα εγκεκριμένη (1989) οριστική αρχιτεκτονική μελέτη, κατέληξε να περιέχει 230.000 τόμους βιβλίων και να εξυπηρετεί 500 αναγνώστες, να διαθέτει χώρους Πινακοθήκης και να στεγάζει το κέντρο Ξένων Γλωσσών του ΕΜΠ.

Τέλος, αφού η μελέτη οπλισμένου σκυροδέματος ολοκληρώθηκε και το έργο ήταν έτοιμο προς δημοπράτηση

(1991), και ενώ εκτελείτο η αρχιτεκτονική και η ηλεκτρομηχανολογική μελέτη εφαρμογής, και ενώ ο Υπουργός Παιδείας και ο Πρύτανης του ΕΜΠ εδήλωσαν κατά τη διάρκεια των εγκαινίων του κτιρίου Διοίκησης την έντονη επιθυμία τους για την πραγματοποίηση του έργου, η αλλαγή του νόμου για τη διάθεση των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων στους φοιτητές, οδήγησε σε νέους ενδοιασμούς αλλά και αποφάσεις τη Διοίκηση του Ιδρύματος. Έτσι, το Δεκέμβριο 1992 το Πρυτανικό Συμβούλιο αποφάσισε:

- Κατάργηση του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, ως μη έχοντος σχέση με την λειτουργία του κτιρίου Βιβλιοθήκης και
- Τη δημιουργία Συνεδριακού κέντρου εντός του κτιρίου της Βιβλιοθήκης.

Και τα δύο θέματα μελετώνται σήμερα από το Ε.Π.Μ.Π.Ε.

Είναι εντύχημα τούτη τη στιγμή ότι οι αλλαγές αυτές δεν επηρεάζουν το σκελετό οπλισμένου σκυροδέματος και τις σχετικές εργασίες για την εκτέλεσή του, και έτσι το κτίριο δημοπρατήθηκε και οι εργασίες θα ξεκινήσουν άμεσα.

Στην παρούσα δημοσίευση παρουσιάζουμε ενδεικτικά, σχέδια της αρχιτεκτονικής μελέτης του κτιρίου Βιβλιοθήκης του οποίου οι προδιαγραφές και τα standards προέκυψαν μετά από πολυετή συγκριτική μελέτη του θέματος. Τα στοιχεία αυτά, αποτέλεσαν τη βάση για μια εργασία προδιαγραφών κατασκευής κτιρίων Βιβλιοθηκών για άλλα Α.Ε.Ι. της χώρας, που ζητήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και την οποία το Ε.Π.Μ.Π.Ε. υπέβαλε το 1991.